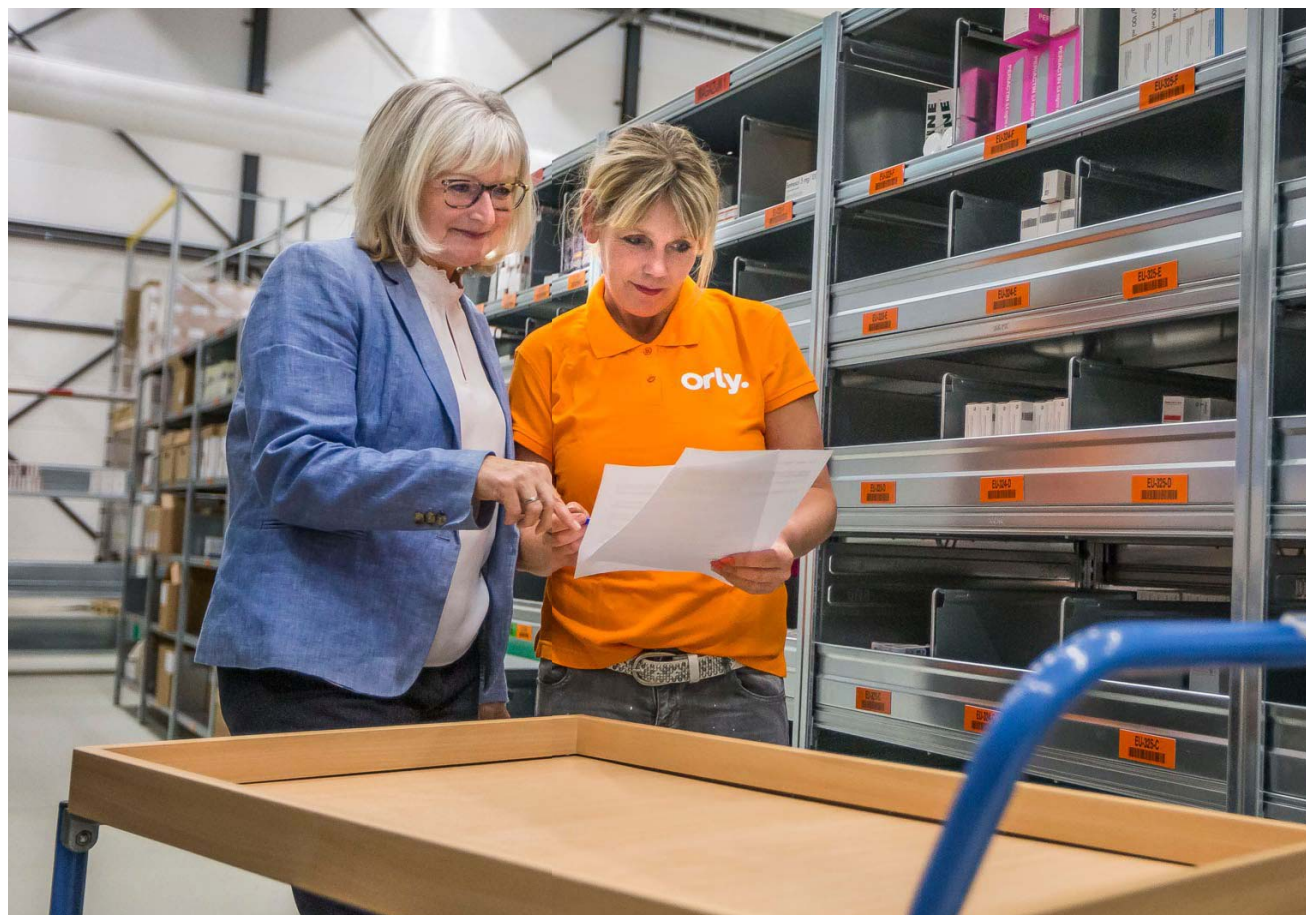

Door geneesmiddeltekorten moet de apotheker steeds vaker 'nee' verkopen aan de patiënt. Het Venlose Orly Pharma probeert hierin te voorzien door de hele wereld af te stropen op zoek naar moeilijk verkrijgbare medicijnen. Maar het bedrijf doet nog meer.

Orly zoekt wereldwijd medicijnen

Christianne Schüller (l) en een medewerker in het magazijn van Orly Pharma. FOTO MARA VAN DEN OETELAAR

VENLO
DOOR WILL GERRITSEN

Het Nederlandse dameshockeyteam ging voor olympisch goud in Brazilië. De vaccinaties waren up-to-date, maar er moesten nog griepspuiten geregeld worden. Met een vaccin voor het zuidelijk halfrond, want daar doemen andere influenzavarianten op dan in Europa. Alleen: hoe kom je daaraan? Het Venlose Orly Pharma duikelde de vaccins op in Australië, regelde een speciaal koeltransport en zorgde dat de spelers tijdens de spuit kregen. „Ik heb verder niets gehoord over griep bij het team, het zal wel goed zijn gekomen”, stelt Christianne Schüller lachend vast. Dit is de job van Orly Pharma: speuren naar medicijnen die hier moeilijk of niet verkrijgbaar zijn, een zoektocht die vaak leidt naar een leverancier buiten Nederland of zelfs buiten Europa. „Helaas komen tekorten aan geneesmiddelen steeds vaker voor”, verzucht Christianne Schüller, als apotheker bij Orly verantwoordelijk voor de farmaceutische gang van zaken. „Je zou denken dat in een ontwikkeld land als Nederland voor iedere patiënt altijd de middelen beschikbaar zijn die hij nodig heeft. Maar dat is niet altijd het geval.” Apothekersorganisatie KNMP signaleert al jaren deze schaarste en houdt de getallen keu-

INTERVIEW
FARMA

rig bij. Zo turfde deze club in 2017 tekorten aan maar liefst 732 geneesmiddelen, terwijl het een jaar eerder nog ging om 710 medicijnen. KNMP-voorzitter Gerben Klein Nulent vindt de schaarste onverteerbaar. „Met kunst- en vliegwerk probeert de apotheker voor de patiënt een oplossing te vinden. De patiënt gaat dit steeds meer voelen.” Schüller merkt op dat de schaarste geen exclusief Nederlands probleem is: „In Duitsland ontstond een tekort aan een anestheticum voor bepaalde operaties. Ziekenhuizen moesten operaties opschorten.” Het idee voor Orly Pharma en voorganger IP International Pharmacy ontstond ruim twintig jaar geleden in de Stadsapothek, hartje Venlo, een apotheek met veel Duitse klanten. Schüller: „Die vroegen om geneesmiddelen, waarbij zich soms opeens een tekort voordeed. Ook vroegen ze naar middelen die niet in Nederland verkrijgbaar waren. Nou, dan zocht je uit of ze in de buurlanden wel te krijgen waren.” Collega-apothekers en ziekenhuizen kwamen van lieverlede ook met vragen naar een specifiek medicijn dat niet verkrijgbaar was. Om de aanvragers te kunnen bedienen, werd in 1996 een groothandel in Kaldenkerken geopend, net over de grens bij Venlo. „Waarom daar?”

“
Ziekenhuis-
apotheken kunnen
niet zomaar
medicamenten
uit de VS halen.

Christianne Schüller

Men vroeg in eerste instantie naar Duitse geneesmiddelen. Als Duitse groothandel kun je die makkelijker krijgen.” Dat apothekers elders niet in deze markt stapten, vindt Schüller niet vreemd. „Wij zijn gewend om over de grens te kijken, zijn ook meertalig. Dat is toch een andere uitgangspunt dan bij een apotheek midden in het land.”

Pillenstraat

Het bedrijf groeide stevig, evenals de tekorten aan geneesmiddelen. Schüller: „Hoezo? Nederland kent een uiterst restrictief prijsbeleid: de prijzen behoren tot de laagste in Europa. Fabrikanten vinden het uit commercieel oogpunt niet meer zo interessant hun medicijnen hier te registreren. Dat kost veel geld en energie.” Daarnaast kunnen tekorten ontstaan door een simpele verbouwing in een farmaceutische fabriek. „Ook als er een klein stukje in een 'pillenstraat' wordt verbouwd, moet het hele productieproces opnieuw worden goedgekeurd.” Orly groeide mede door zijn assortiment uit te breiden. Schüller: „Er komen steeds meer gespecialiseerde geneesmiddelen op de markt, die zijn ontwikkeld voor zeer zeldzame ziektes en daarnaast ook medicamenten die zijn toegespitst op individuele patiënten.” Het bedrijf importeert voorts medicijnen die nog niet in Nederland of de EU zijn geregistreerd. „Dan stelt een arts vast dat een patiënt alleen behandeld kan worden met medicij-

nen die in de VS of Japan beschikbaar zijn.” Import hiervan vergt veel papierwerk, het specialisme van het Venlose bedrijf dat alle vergunningen en certificaten heeft. „Ziekenhuisapotheken kunnen niet zomaar medicamenten uit de VS halen.” Soms is de nood hoog: de Venlose groothandel heeft langdurig voor Nederlandse ziekenhuizen benzylpenicilline uit de VS ingevoerd, een antibioticum dat hier niet leverbaar was. Orly Pharma werkt ook voor het Nederlandse My Tomorrows dat - in overleg met behandelaren - experimentele, maar veelbelovende medicijnen inzet voor ernstig zieke patiënten. „My Tomorrows doet het voorwerk, heeft ook de wetenschappelijke kennis over die geneesmiddelen. Wij doen de praktische uitvoering, proberen de middelen ergens ter wereld te vinden en hier te krijgen. Soms lukt dat, soms niet. Landen werpen wettelijke barrières op om te voorkomen dat ongeregistreerde medicijnen op de markt komen.” Een belangrijk rol in het bedrijf speelt de 'farmaceutische info-afdeling': „Daar komen alle aanvragen binnen. Onze apothekersassistenten zoeken het gevraagde medicijn op, aan de hand van onze tools en de enorme database die we in de loop van jaren hebben opgebouwd, met informatie over 20.000 à 30.000 verschillende medicamenten. Onze mensen nemen desnoods een halve dag de tijd om iets uit te zoeken. We prenten ze

de gedachte in: handel altijd alsof het om het jouw familielid gaat. Of zij bij het zoeken gewoon googelen? Nee, het gaat veel verder dan 'een beetje googelen'. Google verwijst ook naar veel verouderde informatie over medicijnen.”

Hogere prijzen

Moet Orly medicijnen importeren - zoals bij een tekort - dan zijn die vaak duurder. Niet alleen, omdat het bedrijf kosten moet doorberekenen. „Aangezien de medicijnprijzen zo laag zijn in Nederland, zijn vrijwel alle geneesmiddelen uit het buitenland al vanzelf duurder. De zorgverzekeraars deden hier vroeger moeilijk over, maar accepteren tegenwoordig iets hogere prijzen.” Orly Pharma heeft zijn personeelsbestand fors uitgebreid, van enkele medewerkers in het begin naar vijftig mensen nu. De tijd is rijp om de vleugels uit te slaan. Na jaren alleen actief te zijn geweest in de Benelux en Duitsland, heeft het een kantoor in de buurt van Londen geopend. Schüller: „We bezien komende jaren hoe we verder uitbreiden, in Zwitserland bijvoorbeeld. We hebben op een beurs in Dubai contacten gelegd.” Lachje: „In ons vak is zoveel veranderd. Mijn grootvader en vader waren ook apotheker, in een plaats bij Keulen. Met wat aspirine en zelfgemaakte zalftjes kwamen ze al een heel eind!”

Reageren?
will.gerritsen@delimburger.nl

“
Je zou denken dat
in een ontwikkeld
land als Nederland
voor iedere patiënt
altijd de middelen
beschikbaar zijn
die hij nodig heeft.
Maar dat is niet
altijd het geval.

Christianne Schüller

DOOR WILL GERRITSEN

